

Óbudai Egyetem Alba Regia Kar			ARK MI		
Tantárgy neve és kódja: Rendszer és irányításelmélet (ATXRI2HMNF) Kreditérték: 5					
Levelező tagozat		2025/2026. tanév			2. félév
Szakok, melyeken a tárgyat oktatják: Mechatronikai Mérnök MSc, Mérnökinformatikus MSc					
Tantárgyfelelős oktató:	Prof. Dr. Szabolcsi Róbert		Oktatók:	Szilágyi Zoltán	
Előtanulmányi feltételek: (kóddal)					
Óraszámok:	Előadás: 2	Tantermi gyak.:	Laborgyakorlat: 2		Konzultáció:
Számonkérés módja (s,v,f):	vizsga				
A tananyag					
Oktatási cél: A hallgatók megismerkednek a rendszer és irányításelmélet alapjaival. A tárgy a lineáris dinamikus rendszerek leírására, analízisére és szabályozására koncentrál. Az előadás során elsajátított elméleti anyagot a gyakorlati foglalkozásokon példák segítségével illusztráljuk, amely elősegíti a megszerzett tudás elmélyítését.					
Tematika:					
Témakör					Óraszám
Előadások:					
1. Irányítástechnikai alapfogalmak. Szabályozás és vezérlés. Szabályozások osztályozása. A szabályozások leírása, tárgyalási módja. Hatásvázlat, jel-folyamábra. Átviteli tagok jellemzése. Tranziensek és az állandósult állapot. Szabályozási körök matematikai modelljei. Idő- operátor- és frekvenciatartománybeli leírásmód. Tipikus vizsgálójelek, jellemző függvények.					2+2
2. A frekvencia- és az operátortartomány. Az átviteli tagok csoportosítása, jellemző függvényeik. Arányos és tárolós tagok. Integráló és differenciáló tagok. Holtidős és összetett tagok.					2+2
3. Szabályozási rendszerek jelátviteli tulajdonságai, eredő átviteli függvények. A szabályozások típusszám szerinti csoportosítása. Követési tulajdonságok. A statikus hiba. Szabályozási körök stabilitása. Nyquist, Bode-Hurwitz stabilitási kritériumai. Szabályozási körök kompenzálása. Minőségi jellemzők.					2+2
4. Szoftveres és gyakorlati foglalkozás					2+2
ZH					

Félévközi követelmények	
Évközi jegyet a 4. konzultáción megírt ZH-val lehet megszerezni. A sikertelen ZH pótlása egyszer lehetséges. Az elégséges szint minden esetben az összpontszám $\geq 50\%$-a.	
A számonkérés során az anyagot összefüggéseiben, alkalmazási készség szintjén kell ismerni: a félév során tehát az okokra is figyelő, összefüggéseket felismerő és megértő, önálló munkára van szükség. A tárgyat a matematikai és elektronika kurzusok eredményes teljesítése után lehet felvenni. Az itt nem érintett kérdésekben a TVSZ vonatkozó pontjai a mérvadók.	
A vizsga módja (írásbeli, szóbeli, teszt, stb): Írásbeli, 50 % az elégséges szint.	

Irodalom:	
Kötelező:	Az egyetem e-Learning rendszerén közzétett tananyag
Ajánlott:	Dr. Mórocz István: Irányítástechnika I. Neszveda József: Irányítástechnika IV. Fellegi József: Automatika füzetek I. Dr. Bokor József, Dr. Gáspár Péter, Dr. Szabó Zoltán: Irányításelmélet Dr. Korondi Péter, Dr. Huba Antal: Rendszertechnika Lantos Béla: Irányítási rendszerek elmélete és tervezése I-II. Akadémiai Kiadó